

Tartu vallas Tila külas asuva Kuusisoo tee 28 maaüksuse ja lähiala keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhinnang

Planeeringu eesmärgiks on Tila külas asuva Kuusisoo tee 28 maaüksusele (katastritunnus: 79401:001:0502) määrata täiendav ehitusõigus uue puidutööstuse hoone rajamiseks, lisaks antakse planeeringuga lahendus liikluskorraldusele, haljastusele, heakorrale ja tehnovõrkudega varustamisele.

Eelhinnang on koostatud Tartu vallas Tila külas asuva Kuusisoo tee 28 maaüksusele (katastritunnus: 79401:001:0502) detailplaneeringuga kavandatud tegevustele. Eelhinnangu koostamise aluseks on detailplaneeringu koostamise ettepanek ning planeeringu koostamise lähteülesanne.

Õiguslikud alused

Lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõige 1 punktist 3 ei kuulu kavandatav tegevus sama seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste nimistusse, mille korral keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) läbiviimine on kohustuslik. Vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 2 punktile 4 tuleb keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkust kaaluda ja anda selle kohta eelhinnang, kui koostatakse detailplaneering, millega kavandatakse keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõikes 2 nimetatud valdkonda kuuluvat ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 4 alusel kehtestatud määruks nimetatud tegevust.

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus KeHJS § 6 lõige 2 punktis 22 nimetatud tegevuse alla, s.o tegemist on muu tegevusega, mis võib kaasa tuua olulise keskkonnamõju. Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 16 lõike 1 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise eelhinnang anda muu käesolevas määruks nimetatud tegevuse korral, mis võib kaasa tuua olulise keskkonnamõju.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse asjaolude hindamisel lähtutakse keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lg 4 ja 5 nimetatud kriteeriumitest.

1. Strateegilise planeerimisdokumendi ja kavandatava tegevuse lühikirjeldus

Planeeringu eesmärgiks on Tila külas asuva Kuusisoo tee 28 maaüksusele (katastritunnus: 79401:001:0502, maakasutuse sihtotstarve: 100% tootmismaa, pindala: 13 572,0 m²) määrata täiendav ehitusõigus uue puidutööstuse hoone rajamiseks. Lisaks antakse planeeringuga lahendus liikluskorraldusele, haljastusele, heakorrale ja tehnovõrkudega varustamisele.

Kavandatava tegevuse raames soovitakse hakata Kuusisoo tee 28 maaüksusel tootma fiiberpuitu. Tootmisprotsessi käigus valmistatakse metsas ja mujal hakitud hakkepuidust (muljumise teel) kiuline niinimetatud fiiberpuit. Tootmine toimub mehhaniseeritult ja

tootmisel kasutatavad seadmed töötavad madalatel pööretel, mistõttu ei kaasne tootmisega eeldatavalt liigset müra.

Planeeringuala pindala on ca 1,6 ha. Planeeringualal asub üks ligikaudu 480 m² suurune tootmishoone. Planeeringualale on juurdepääs tagatud Kuusisoo tee L2 maaüksuselt (79601:001:1785). Planeeringualale jääb elektrimaakaabelliin koos kaitsevööndiga.

Planeeringu koostamise eesmärgid on kooskõlas kehtiva Tartu valla üldplaneeringuga. Planeeringuala jääb Tartu valla üldplaneeringu kohaselt tiheasustusega alale. Tartu valla üldplaneeringu alusel jääb planeeringuala kaubandus-, teenindus- ja büroohoone ning tootmise- ja logistikakeskuse juhtotstarbega maa-alale.

Seotus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega

Tartu Maakonnaplaneering 2030+

Tartu maakonnaplaneering 2030+ on kehtestatud riigihalduse ministri 27.02.2019 käskkirjaga nr 1.1-4/29 Tartu maakonnas Nõo, Kambja, Kastre, Luunja valdades, Tartu linnas, Tartu valla ja Peipsiääre valla osadel ning Põlva maakonnas Räpina valla osal. Planeeringul on kaks suurt eesmärki: maakonna ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine ning riiklike ja kohalike ruumilise arengu vajaduste ja huvide tasakaalustamine.

Tartu valla üldplaneering on kehtestatud Tartu Vallavolikogu 15.06.2022 otsusega nr 43.

Tartu valla üldplaneering täpsustab Tartu Maakonnaplaneering 2030+ arengusuundumusi ja põhimõtteid. Tartu valla üldplaneering on koostatud kogu valla territooriumile kuni 20 aasta perspektiivis. Üldplaneeringus on määratud valla ruumilise arengu üldised suundumused, maa-alade ja veekogude üldised kasutustingimused, piirkondade üldised ehitus- ja haljastustingimused, transpordivõrgustik, miljööväärtuslike alade, rohevõrgustiku, väärtusliku põllumajandusmaa ja maastike kaitse- ja kasutustingimused, kõrgveepiirist tulenevad kitsendused, asustuse arengualad. Üldplaneeringu kohaselt asub planeeringualasse hõlmatud maaüksus kaubandus-, teenindus-, tootlustus-, majutus-, büroohoone, tootmis- ja tööstushoone ning laohoone, sh hulgikaubandushoone ja neid teenindavate rajatiste juhtotstarbega maa-alal. Suunaks on keskkonda sobiva ja olulist keskkonnamõju mitteomava äri- ja tootmistegevuse arendamine, st kergetööstus- ja keskkonnasõbralike ettevõtete rajamine.

Kavandatav tegevus on kooskõlas Tartu valla üldplaneeringu sätetega eesmärkidega.

Tartu valla arengukava 2022-2030 on vastu võetud Tartu Vallavolikogu 18.09.2024 määrusega nr 10.

Tartu vallast on kujunenud mõnusalt arendava elu- ja ettevõtluskeskkonnaga Tartumaa ja kogu Lõuna-Eesti nutika ja roheline elu kasvukeskus, millel on kiired ühendused nii ülikoolilinna Tartuga kui maailmalinn Tallinnaga.

Tartu valla kompaktsetel ettevõtlusaladel – Vahi tööstuspark, Kuusisoo tööstuspark, Tabivere tööstusala, Äksi tööstusala (Karjamõisa tee ääres), on välja arendatud head ühendused, kvaliteetne taristu ning inimsõbralik keskkond, mis sulatab tööstusala maastikku ilma funktsionaalsust kahjustamata.

Tartu valla ruumiplaneering on sõbralik ja funktsionaalne. Tartu vallast pääseb kiiresti ja mugavalt igale poole maailmas. Vallas on kiired transpordiühendused regioonikeskuse Tartu suunal ning pealinna Tallinna suunal. Teedevõrgustik vallas võimaldab kiiret ja mugavat liikumist kodude, töökohtade, teenuste ja avaliku ruumi objektide vahel. Inimesed väärtustavad liikumist rohelises, hästi disainitud tänavaruumis või külakeskkonnas.

Sadevesi hajutatakse või immutatakse eelistatavalt krundil või juhitakse väljaehitatud lahkvoolsesse kanalisatsioonisüsteemi. Suurte veetihedate asfaltplatside asemel eelistatakse vett läbilaskvaid lahendusi näiteks murukividega kaetud parklad jms. Sadevete ajutise kogumise reservuaaride ja liigvee ärajuhtimise süsteemi haaratakse võimalusel maaparandussüsteemi osasid ja veekogusid. Liigse sadevee ajutiseks kogumiseks ja immutamiseks rajatakse avalikku ruumi tiike, kahlamislompe ja muid ruumi sobivaid ja innovaatilisi lahendusi. Majapidamistes kogutakse ja kasutatakse sadevett tarbeveena näiteks vesiklosettides ja kastmiseks.

Kavandatav tegevus on kooskõlas Tartu valla arengukava eesmärkidega.

Tartu valla energia- ja kliimakava on vastu võetud Tartu Vallavolikogu 21.12.2022 määrusega nr 20.

Tartu vald järgib Tartu maakonna energia- ja kliimakavas 2022-2035 ning Tartu valla energia- ja kliimakavas 2022-2035 sätestatud eesmärke, et saavutada aastaks 2050 kliimanetraalsus. Kliima- ja energiakava panustab valla visiooni saavutamisse energia- ja kliimavaldkonna meetmetega, olles üheks alusdokumendiks rohepöörde valdkonna investeeringute ja eelarvete kavandamisel ning finantseeringute taotlemisel.

Valdava osa Tartu valla territooriumist moodustavad põllu- ja metsamassiivid, millest ligikaudu 40-50% on kaetud maaparandussüsteemidega. Maaparanduse puhul on olulised kliimariskid ekstreemsed sademed, sademete hulga suurenemine, talvise temperatuuri tõus, temperatuuri üldine tõus ja pöud (veevaene + kõrge temperatuuriga periood). Kliimariskide realiseerumine sõltub kuivendussüsteemide hooldamisest/hooldamata jätmisest, samuti nende loomulikust amortiseerumisest, kuna suur osa maaparandussüsteeme on rajatud aastatel 1960-90.

Lisaks on maaparandussüsteemid sageli ka linnalises keskkonnas sademevee ärajuhtimise süsteemi osad. Riigi poolt on koostatud Ida-Eesti vesikonna maaparandushoiukava, mis hõlmab Tartu valda osana Emajõe vasakkalda, Pedja ja Kullavere piirkondadest. Kliimaaspekte kehtivas maaparandushoiukavas ei ole käsitletud, vaid on lähtutud eeldusest, et olemasolevaid maaparandussüsteeme peaks hooldama ja vajadusel rekonstrueerima.

Kõige rohkem kokkupuudet kliimateguritega on kanalisatsioonisüsteemil seoses sademevee kogumise, läbijuhtimisega ja puhastamisega. Sademevee käitluseks ja ärajuhtimiseks on määratud samuti tingimused eelistades selle immutamist rohealadel. Tila sademevee eesvooluks on osaliselt Tartu linna kanalisatsioon.

Kavandatav tegevus on kooskõlas Tartu valla energia- ja kliimakava eesmärkidega.

2. Mõjutatava keskkonna kirjeldus

Planeeringu eesmärgiks on Tila külas asuva Kuusisoo tee 28 maaüksusele (katastritunnus: 79401:001:0502, maakasutuse sihtotstarve: 100% tootmismaa, pindala: 13 572 m²) määrata täiendav ehitusõigus uue puidutööstuse hoone rajamiseks. Planeeringuala pindala on ca 1,6 ha.

Joonis 1. Planeeritava ala skeem (alusjoonis: Maa-ameti geoportaal, 16.05.2025)

Planeeringuala paikneb tiheasustusalal Tila külas ja seal asub üks ligikaudu 480 m² suurune tootmishoone. Planeeringualale on juurdepääs tagatud Kuusisoo tee L2 maaüksuselt. Planeeringuala ümbritsevad idast, lõunast ja läänest maatulundusmaa sihtotstarbega krundid ning põhjast tootmismaa sihtotstarbega krundid.

Planeeringualal levivad suures osas kahkjast leetunud muld (LP) ja vähesel määral gleistunud kahkjast leetunud muld (LPg). Planeeringuala ei asu Maa-ameti kaitsealade kaardi kohaselt ühelgi looduskaitsealal ega võõndis. Maa-ameti maardlate kaardirakenduse andmete kohaselt maardlaid planeeringualale ega lähipiirkonda ei jää. Kultuurimälestiste kaardirakenduse andmetel ei ole alal ühtegi muinsuskaitsega seotud objekti ega ei jää ühtegi ka lähipiirkonda. Põhjavee kaitstuse kaardi kohaselt on planeeringualal põhjavesi keskmiselt kaitstud.

4. Tegevusega eeldatavalt kaasnev mõju

4.1 Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega seotud keskkonnaprobleemid

Planeeringuala asub Tartu valla üldplaneeringu kohaselt planeeringuala kaubandus-, teenindus- ja büroohoone ning tootmise- ja logistikakeskuse juhtotstarbega maa-alal. Planeeringualal tegeletakse ka praegu hakkepuidu ning puidujäätmete ladustamisega. Planeeringualal tegutsevale ettevõttele Selmet Invest OÜ on väljastatud keskkonnaluba L.JÄ/330563. Kavandatav tegevus ei põhjusta olulist keskkonnamõju ega muuda oluliselt olemasolevat keskkonda. Tootmine leiaks aset Kuusisoo tööstuspargis, ega too kaasa uute looduslike alade kasutusele võtmist. Tootmistegevus põhineb loodusliku, taastuva ressursi töötlemisel. Tootmistegevuse käigus ei kaasne olulisi negatiivseid keskkonnamõjusid.

Hoonete ja rajatiste ehitamisel ja kasutamisel tarbitakse paratamatult loodusvarasid (nt veeressurs, energia, maa, ehitusmaterjalid jne), kuid arvestades käesolevaid ehitusmahte, ei põhjusta see nende varude kättesaadavuse vähenemist mujal piirkondades. Seega võib detailplaneeringuga kavandavat tegevust pidada antud asukohas sobivaks.

Planeeritavas kinnises hoones hakkab toimuma fiiberpuidu tootmine, tootmisprotsessi käigus valmistatakse metsas ja mujal hakitud hakkepuidust (muljumise teel) kiuline, niinimetatud fiiberpuut. Tootmine toimub mehhaniseeritult ja seade töötab madalatel pööretel, mistõttu müra piirnorme ei ületata. Tootmine ei vaja vett, kuna tooraine on ise piisavalt niiske (niiskusega 45 - 60%) ja seetõttu ei teki ka tootmise käigus tolmu.

Planeeringualale ega lähipiirkonda ei jää maardlaid, seega ei oma kavandatav tegevus mõju registrisse võetud loodusvaradele. Hoonete või rajatise ehitamisel tarbitakse loodusvarasid (nt maa, vesi, energia, ehitusmaterjalid), kuid tegevus ei põhjusta ressursside kättesaadavuse vähenemist mujal.

Piirkond on keskmiselt kaitstud põhjaveega ala, veevarustus ja kanalisatsioon lahendatakse alal ajutiselt lokaalselt (planeeringuala veevarustus ja kanalisatsioon on perspektiivis ette nähtud liita ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga). Reovesi kogutakse lekkekindlasse kogumismahutisse. Veevarustuseks kasutatakse olemasolevat puurkaevu, mis asub Kuusiku 7 maaüksusel (katastritunnus: 79403:002:0702). Puurkaev nr PRK0063796 on puurkaev olmevee saamiseks põhjaveekihi ja põhjaveekogumiks (põhiline) on Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas, puurkaevu sanitaarkaitseala on 50 m. Ehitustegevuse käigus kasutatavate materjalide, vee ja tekkiva reovee kogused ei ole täpselt teada. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide nõuetekohasel rajamisel ja kasutamisel ei kaasne eeldatavalt olulist mõju pinna- ja põhjaveele.

Detailplaneeringuga kavandatud mahus hoonestuse rajamine ei too kaasa veetarbimist sellises mahus, mis võiks mõjutada põhjaveevaru suurust ja seeläbi põhjustada olulist keskkonnamõju. Planeeringu realiseerimisel veetarve olulisel määral ei suurene. Tootmistegevuse raames ei ole vajalik kasutada täiendavat veeressursi, vett kasutatakse eelkõige töötajate poolt olmetingimustes (tualetis käimiseks ja pesemisvõimaluste tagamiseks).

Planeeringuala läheduses asub ka Kobrulehe veehaare, mille tõttu planeeringu koostamisel tuleb tähelepanu pöörata heit- ja sademevee käitlusele, et vältida ohtu veehaardele.

Sademevee käitlemisel tuleb võimaluse korral kasutada looduspõhiseid lahendusi sh avatud kraave ja tiike, mille sademevee koguste puhverdamise võime on suurem kui torustikel. Looduspõhiste lahenduste kavandamisel tuua välja ka põhjendused lahenduste sobivuste kohta antud asukohta. Tuleb määrata võimalused ärajuhitava sademevee suunamiseks valgala põhiveejuhtmesse või suublasse. Vett halvasti läbilaskvate katendite, eelkõige parklate ja platside kavandamisel tuleb hinnata saastunud sademevee puhastamise võimalusi ja vajadust ning sellest tulenevalt planeerida vastavad tegevused sademevee käitlemiseks (nt: juhtimine haljasalale ja sealt sademeveesüsteemi, sademevee eelpuhastamine kohapeal koos juhtimisega sademeveesüsteemi jmt). Planeeringus tuleb ette näha vajaduse korral kõvakattega alade sademevee puhastamine õlipüüduriga.

Energiakasutus on seotud masinate ja seadmete kütusekasutusega, osaliselt kasutatakse ehitusprotsessis elektrienergiat.

Ehitustegevusega kaasneb jäätmeteke. Ehitusjätmeid tuleb tekkekohas liigiti koguda, anda taaskasutusse või anda üle vastavat keskkonnaluba omavale isikule. Igal võimalusel tuleb rakendada kõikvõimalikke võimalusi ehitusjätmete taaskasutamiseks. Käesoleva planeeringuga kavandavate tegevuste puhul ei ole oodata täiendavat jäätmeteket mahus, mis võiks ületada piirkonna keskkonnataluvust. Kavandatava tegevuse raames kasutatakse metsatööstuse jääke (hakkepuitu), andes sellele lisandväärtuse ja vähendades jäätmete ladestamise vajadust. Jäätmekäitlus tuleb korraldada vastavalt jäätmeseadusele ning Tartu valla jäätmehoolduseeskirjale, sellisel juhul ei teki olulist keskkonnamõju.

Planeeringualal ei asu ohtlike ainete ladestuskohti ega jääkreostusobjekte. Planeeringuga ei kavandata ohtlikke objekte ega tegevusi. Võimalikult suures ulatuses on plaanis kasutada looduspõhiseid sademevee lahendusi. Arvestades eeltoodut ei ole oodata kavandatava tegevusega kaasneva vee või pinnase reostuse teket.

Ehitustegevuse ajal võib masinate tehnilise rikke korral sattuda õli või kütus pinnasesse. Rikete vältimiseks tuleb kasutada kaasaegseid ja tehniliselt korras masinaid. Rikete korral tuleb koheselt kasutusele võtta vastavad meetmed reostuse likvideerimiseks. Arvestades tegevuse iseloomu ja mahtu on olulise mõjuga avariiolekordade tekkimine vähetõenäoline. Kavandatava tegevusega kaasnev tõenäosus õnnetuste esinemiseks ei erine tavapärasest.

Detailplaneeringu elluviimisega kaasnevad mõjud on seotud uute hoonete ehitamisega, võimalikud mõjud on eelkõige ehitusaegsed ajutised häiringud (nt ehitusaegne müra, vibratsioon). Eelhinnangu koostamise faasis valguse, soojuste, kiirguse ja lõhna reostust ette näha ei ole.

Detailplaneeringu alale ega selle vahetusse lähedusse ei jää Natura 2000 võrgustikku kuuluvaid alasid ja kavandatava tegevuse iseloomust ja paiknemisest tulenevalt puudub ebasoodne mõju Natura aladele. Planeeringuala puhul on tegemist Tila küla tiheasustusalaga ja sellest lähtuvalt ei ole kavandatava tegevusega kaasnevana oodata ka mõju avaldamist taime- ning loomaliikide populatsioonide arvukusele. Planeeringu elluviimisega ei kaasne olulist negatiivset mõju looduskeskkonnale.

4.2 Oht inimese tervisele või keskkonnale, sealhulgas õnnetuste esinemise võimalikkus

Mõju on kõige suurem ehitamise ajal, hoonete valmimisel täiendavat negatiivset mõju keskkonnale ette näha ei ole. Õnnetuste vältimiseks tuleb järgida ehitusprojektis esitatud nõudeid. Kavandatava tegevuse käigus ei ilmne ohtu inimeste tervisele või keskkonnale, kui jälgitakse ohutusnõudeid ja kasutatakse vastavaid isikukaitsevahendeid. Tegevusega ei kaasne negatiivseid sotsiaalseid muutusi, vaid planeeringuga kavandatavad tegevused mõjutavad positiivselt piirkonna sotsiaalset keskkonda. Planeeringu elluviimisel saab eeldada positiivset mõju uute töökohtade tekkele ning valla majanduselu arendamisel. Tootmistegevuse raames kasutatakse hakkepuitu, andes sellele lisandväärtust ning vähendades jäätmete ladestamise vajadust.

Planeeringualal ei asu ega ka kavandata olulise keskkonnaohuga rajatisi, projekteerimisel ja käitamisel tuleb arvestada kehtivate tuleohutuse ja hädaolukorra lahendamise nõuetega.

Vastavalt Eesti radooniriski levilate kaardile asub planeeringuala piirkonnas, kus interpolateeritud radoonirisk on 150-250 kBq/m³ (kõrge või väga kõrge risk). Kõrge Rn-sisaldus pinnaseõhus on riskiteguriks kõrge radoonisalduse tekkele hoonete siseõhus (Petersell jt., 2017). Kuna tegemist on kõrge riskiga, siis tuleb projekteerijal kas teostada pinnase radoonitaseme mõõtmised ning lähtuvalt saadud tulemustest vajadusel kavandada radoonikaitse meetmed või arvestada hoone projekteerimisel koheselt kõrgendatud radooniriskiga.

Arvestades tegevuse iseloomu ja mahtu on olulise mõjuga avariiohukordade tekkimine vähetõenäoline. Kavandatava tegevusega kaasnev tõenäosus õnnetuste esinemiseks ei erine tavapärasest.

4.3 Mõju suurus ja ruumiline ulatus, sealhulgas geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond

Kavandatav tootmistegevus toimub eelkõige mehhaniseeritult, seadmete töö toimub madalatel pööretel ning kaasnev müra ei ületa eeldatavalt kehtestatud normtasemeid. Võimalik müra levik on eelkõige lokaalne.

Välisõhus leviva müra normtasemed on kehtestatud keskkonnaministri 16. detsembri 2016. a määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“. Antud määruse nõudeid tuleb täita nii ehitusprojektide koostamisel, planeerimisel kui ka müratundlikel aladel olemasoleva müraolukorra hindamisel.

Liiklus- ja tööstusmürale on kehtestatud eraldi müraalased normatiivid. Tööstusmüra ülalpool nimetatud määruse tähenduses on müra, mida põhjustavad paiksed müraallikad (nt erinevad tööstuslikud seadmed). Liiklusmüra on müra, mida põhjustavad regulaarne auto-, raudtee- ja lennuliiklus ning veesõidukite liiklus. Erinevat liiki mürale (tööstusmüra ja liiklusmüra) ei ole summaarset müra normtasest kehtestatud. Normväärtused on kehtestatud päeva (7-23) ja öö (23-7) keskmistatud väärtustena (müra hinnatud tase kogu päeva ulatuses, mis kujuneb mürarikaste ja vaiksemate hetkede summast). Eestis kasutatakse müraolukorra normidele

vastavuse kriteeriumitena peamiselt kahte näitajat: päevane (7.00–23.00) ja öine (23.00–7.00) müra hinnatud tase:

- müra hinnatud tase päeval – L_d (7.00-23.00), sh lisatakse öhtusel ajavahemikul (19.00-23.00) tekitatud mürale parandus +5 dB (eeldatakse, et öhtusel ajal esinev müra on häirivam);
- müra hinnatud tase öösel – L_n (23.00-7.00).

Tartu valla üldplaneeringu kohaselt jääb kavandatava detailplaneeringu ala linnalisse keskkonda (tiheasustusalale) detailplaneeringu kohustusega alale. Tiheasustusalal uute hoonete kavandamisel tuleb keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 kohaselt välisõhu müraolukorra normidele vastavuse hindamisel lähtuda müra piirväärtuse nõuetest. Planeerimisprotsessis tuleb vajaduse korral tellida müra modelleerimise uuring, veendumaks et tootmistegevusega kaasnev müra ei ületa kehtestatud normtasemeid ja lähtuvalt selle tulemustest planeerida hoonestus. Planeeringumenetluse käigus tuleb arvestada ka olemasolevaid müraallikaid ning nende võimalikku koosmõju kavandatava tegevusega. Vajadusel tuleb kaaluda ka müra vähendavaid meetmeid. Kui mürauuringut ei tellita, tuleb ära kirjeldada kavandatava tegevusega kaasnevad müratasemed ning veenduda et kaasnev müra ei ületa kehtestatud normtasemeid.

Ka planeeringu realiseerimisega kaasnev ehitusaegne transpordikoormus võib olla märkimisväärne, kuid tegemist on ajutise ja suhteliselt lühikese perioodiga. Vajadusel tuleb ka ehitusperioodil kasutusele võtta leevendavad meetmed. Käitamiseaegsed territooriumilt lähtuvad müratasemed peavad vastama keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ lisas 1 (edaspidi KeM määrus nr 71) kehtestatud müra normtasemetele. Ehitustegevusega kaasnevad müratasemed ei tohi planeeritava ala lähedusse jäävatel elamualadel ületada kella 21.00-07.00 vahel KeM määrus nr 71 lisas 1 kehtestatud asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasest (eriti tähelepanelik tuleb olla öiste ehitustööde teostamisel). Kuigi päevaseks ajaks ei ole ehitustöödele müra piirväärtust kehtestatud, tuleb tekitatavat müra minimeerida ka päevasel ajal, kasutades tehniliselt korras masinaid ja vältides asjatut müra ja suuremat õhusaaste teket.

Ehituse ajal toimub ka mõningane vibratsiooni suurenemine näiteks materjalide transpordil, erinevate masinate kasutamisel vms. Nii ehitus kui ka kasutusaegsed vibratsiooni tasemed peavad vastama sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 kehtestatud piirväärtustele.

Kavandatava tegevusega ei kaasne ka olulist õhusaastet. Tolmu teket võib esineda hakkepuidu käsitlemisel vähesel määral ning seda saab vajaduse korral vähendada kohapealsete tööprotsesside optimeerimisega.

4.4 Eeldatavalt mõjutatava ala väärtus ja tundlikkus, sealhulgas looduslikud iseärasused, kultuuripärand ja intensiivne maakasutus

Planeeringuala ei piirne ühegi kultuurimälestisega.

4.5 Mõju kaitstavatele loodusobjektidele

Planeeringuala ei asu kaitsealusel loodusobjektidel ega piirne ühegi kaitsealuse loodusobjektiga. Eesti Looduse Infosüsteemi EELIS (Keskkonnaagentuur) andmetel ei asu planeeringuala kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas või kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndis. Lähimad kaitstavad objektid on III kaitsekategooria liigi ahtalehine ängelhein (*Thalictrum lucidum*) registreeritud kasvukohad, mis jäävad planeeringualast rohkem kui 0,7 km kaugusele.

Lähim Natura 2000 võrgustikku kuuluv ala on Anne loodusala (EELIS kood RAH0000003), mis jääb üle 5,4 km kaugusele. Lähtudes vahemaadest võib eeldada mõju puudumist planeeritava tegevusega

5. Asjaomaste asutuste seisukohad

Lähtuvalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lg 6 tuleb keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse üle otsustamisel enne otsuse tegemist küsida seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, edastades neile seisukoha võtmiseks otsuse eelnõu. Käesoleva eelhindangu käigus on asjaomaste asutustena kaasatud Keskkonnaamet ja Terviseamet.

6. Kokkuvõte

Kavandatava tegevuse eesmärk on alustada Kuusisoo tee 28 maaüksusel fiiberpuidu tootmist. Fiiberpuidu tootmisprotsessi käigus valmistatakse metsas ja mujal hakitud hakkepuidust muljumise teel kiuline, niinimetatud fiiberpuit, mida on võimalik kasutada haljastuses. Kavandatav tegevus väärtustab metsamajanduse kõrvalsaadusi (hakkepuitu) ning loob lisandväärtust. Arvestades kavandatava tegevuse mahtu, iseloomu ja asukohta, ei ole oodata detailplaneeringu elluviimisel ja hoone sihipärasel kasutamisel olulist keskkonnamõju ning detailplaneeringu läbiviimiseks keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine ei ole eeldatavalt vajalik. Tuleb jälgida, et ehitustegevusega ning tootmistevõimega kaasnevad müratasemed ei ületaks keskkonnaministri määruse nr 71 lisas 1 kehtestatud normtasemeid, sh tuleb eriti tähelepanelik olla õiste ehitustööde läbi viimisel. Lisaks on soovitatav detailplaneeringu ala ja selle ümbrus (sh kinnistule viiva tee teekate) hoida regulaarselt võimalikult puhtana (tolmuvabana) vähendamaks võimalikku teetolmu lendumist ja keskmisest kõrgemate saasteainete kontsentratsioonide teket.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine pole vajalik, kuna:

1. Detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei ole vastuolus Tartu valla üldplaneeringuga, Tartu valla energia- ja kliimakavaga ega Tartu valla arengukavaga 2022-2030;
2. Detailplaneeringuga ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi kahjustumist, sh vee, pinnase, õhu saastatust või jäätmeteket olulisel määral.
3. Lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimustest ja maakasutusest, ei põhjusta planeeringuga kavandatud tegevused ja sihtotstarbeline kasutamine antud asukohas olulist keskkonnamõju. Avariolukordade (nt ehitusaegsed lekked masinatest vms) esinemise tõenäosus on väike, kui detailplaneeringu elluviimisel arvestatakse detailplaneeringu ja ehitusprojektide tingimusi ning õigusaktide nõudeid;

4. Planeeringuga kavandatud tegevus ei põhjusta looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastusvõime ületamist, sest planeeringu elluviimisega ei kaasne olulist mõju looduskeskkonnale;

5. Planeeringuga kavandatud tegevus ei kahjusta kultuuripärandit, inimese tervist, heaolu ega vara. Planeeritava tegevusega kaasneb liikluskoormuse, müra ja õhusaaste suurenemine vähesel määral ehitustegevuse aja. Planeeringu koostamisel tuleb arvestada olemasolevate ja perspektiivsete häiringutega (müra, sh lisanduv transport, vibratsioon, õhusaaste) ja vajadusel käsitleda leevendavaid meetmeid;

6. Detailplaneeringualal ei ole keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust, mis seaks piiranguid kavandatavale tegevusele;

7. Piiriülest mõju detailplaneeringuga kavandatud tegevuste elluviimisel ette näha ei ole;

Detailplaneeringuga kavandatava tegevuse elluviimisel eeldatavalt puudub oluline keskkonnamõju ja keskkonnatingimustega on võimalik arvestada planeerimisseaduse § 126 lõikes 1 määratud ülesannete täitmisel planeeringumenetluse käigus. Keskkonnamõju strateegiline hindamine algatamine detailplaneeringu koostamisel ei ole vajalik. Kui detailplaneeringu koostamisel arvestatakse keskkonna- ja teiste õigusaktide nõudeid, ei kaasne detailplaneeringu ellu rakendamisega olulist negatiivset keskkonnamõju.

Koostaja:

Marjaliis Kivisaar

Keskkonnaspetsialist

29.07.2025